

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy órára 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesrét
hirdetéseknél alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

A nemzetiségi kérdés.

Bár ne volna, nem kellene vele foglalkozni. De van; mégpedig ugyan van, nem lehet azt agyonhallgatni, mint a kormánypárt szeretné, hogy nagy mulasztásait, ezen az államéletre veszedelmes gyom megtüresében, elpalástolja. A függetlenségi párt szónoka — Komjáthy Béla most, a költségvetés tárgyalása alkalmából, amikor ezermillió koronával is nagyobb összegről van szó, amelyet elköltenek jó és rossz célra s nincs a horribilis összegben talán fillér sem amely a magyar államiság mezejéről való kiirtására — bizony helyesen cselekedett, hogy nem legyezgette a Széll-kormányt e mulasztásban álló hünet, hanem feltárta azt: a gyomok vigan fejlődő életét bizonyító példákkal illusztrálva.

A kormánypárt indokolatlan támadásnak tartotta Komjáthy beszédét már a brassói oláh-iskolaügyben s tüntetett Széll Kálmán kormányelnök mellett. Am csak olajat öntött a tüzre; a hazafilélek nem hunyázkodott meg, hanem megújítva fülébe dörögte szombati nagy beszédjében: „e pour si muove! . . .” Borzasztó kazuisztikát tárt ki, hogy a kormánypárt, ez az óriás struccmadár is lásson . . . ne dugja a hatalom rideg pusztájának sivár homok halmazába fejét, azzal az önámítással, hogy: minden jól van!! Mert bizony nem jól van! Az a hatalom melyet nem jó irányban ke-

zelnek — veszélyes, ingó talaj azokra, a kik rajta járnak. Fájdalom hogy ha államkormányhatalomról van ily mulasztások tekintetében szó — az nem benmaradó, hanem nagyon is kiható és országos veszélyt gyűjt össze.

Am csak a függetlenségi és 48-as párt jelöli meg a veszélyes kormánytevéket: de csak ez mutat rá a veszélyes mulasztásokra is, amelyeket a kormány és pártja szeretnének agyonhallgatni. A közjogi ellenzék azonban tudja kötelességét, a melyet a nemzet és hazá iránti érzet ébrentart és nem hagy meggyengülni benne. Ilyen kötelességérzetből származik a képviselőházon kívül a nemzetiségi kérdésről az a nyilatkozat is, amelyet Kossuth Ferencz után az „Egyetértés” f. hó 4-ik számából veszünk át:

„A nemzetiségi kérdés! Ott tornyosul, mint egy vihart hozó felhő, az ország határain. Van-e valaki széles e hazában a ki nem látná? Van-e valaki, a ki nem érezné, hogy veszély fenyegeti azt a vetést, a melyet a magyar faj keze egy évezreden át vetett a hazaföldre?”

Ha van irni és olvasni tudó ember, a ki e veszélyt nem látja, vagy nem érzi, az érzéketlen es vak: agya megszünt gondolkodni, szive megszünt érezni, szemei megszüntek látni. Az ilyen ember anyagilag és szellemileg örök sötétségre van kárhozthatva.

És mégis, ma, midőn pártunk nagy-

tudásu tagja, Komjáthy Béla, szóba hozta e kérdést, látható ellenszenvvel találkozott sok helyről. Ma már minden kérdés pártkérdéssé lett; minden kérdés az egyéni együttérzés mérlegével méretik; és ez jellemzi azt a mai közfelfogást, a melyet én elszomorodva és megdöbbenve látok mindig jobban és jobban terjedni.

Hol van az a magyar ember, a ki ne helyeselné, ha az ellenzéki oldalról (mert csak onnan jöhet az intés) serkentik a kormányt arra, hogy legyen ennél ébrebb az őrtállásban, legyen ennél határozottabb a védekezésben azon támadások ellen, a melyekkel következetesen ostromolják bizonyos nemzetiségek köréből a magyar állam egyességét és magyar jellegét?

A hazaellenes izgatásokról folytonfolyvást olvasunk: kivált sokat olvasunk a külföldi lapokban, a hol ezen izgatások folytán egy hatalmas közvéleményáramlat támadt ellenünk, a mely minket durva elnyomóknak tekint a szenvedő nemzetiségekkel szemben.

A világ közvéleménye nem közömbös dolog; nem közömbös még oly hatalmas államoknak sem, mint Anglia. A jelen angol-bur háboru egyik legsajnosabb következményének mondták alig néhány nap előtt az angol államférfiak legjobbjai azt, hogy a világ közvéleménye Anglia ellen fordult.

Mit mondjunk mi, ha mi ellenünk fordul a világ közvéleménye, mi elle-

Az ikrek.

A Debreczeni tárczája.

Írta: **Tóth Mór.**

Julius hó vége felé, 1848-ban, híres Léva városának jeles főkapitánya, Gyárfás, a nagy-piacz közelében kitűzte a nemzetiszínű lobogót.

Szép, magas barna ember volt a főkapitány, és szép volt a nagy nemzetiszínű zászló is, ezüst rojtjaival és cafrangjaival — előtte Tóni, a lévai első banda híres primasa huzta lelkesülten társaival a Verbungóst a viaszkos vászon csákóju fiatalok, közbe-közbe lelkesen rikkantva egy-egy rövid mondatot:

„Gyere pajtás katonának,
Jobb dolgod lesz mint apádnak.”

És lengedezett a zászló, szólt a zene, ütemre tapsoltak a verbungosok s gyűlt a fiatalság, tolongott a kíváncsiak tömege és sirtak a felcsapott ujoncok hátramaradottjai és mindez oly szép, lelkes és vidám sokadalom volt, hogy a siralom teljesen elenyészett a lelkesültség magasztossága között:

„Egy életem, egy halálom,
De a hazát kiszolgálom.”

— No Misó, mit szólsz hozzá? Nem menénk mi is? . . . Lám az urfi, a mi urunk fia is ott tánczol már a verbungban . . . bezzeg csak illik neki a csákó!

— Nyed bám, hiszen nekünk is egy életünk, egy halálunk, mint az urfiak s ha az urfi nem fél, bizony talán mi sem fogunk félni a háboruba menni, meg aztán vigyázunk az urfira is.

És Tóni huzta a verbungost, a híres Martinovics toborzót; az Esztergomból haza szökött gimnazisták már mindannyian fel voltak csákózva, Gyárfás kapitány pedig magasan lengette a háromszínű lobogót.

Igy alakult a barsi 17-ik zászlóalj 1848-ban, a mikorra a nap lealkonyult Misó és Janó, a két ikertestvér, a katona uraság ostoros béresei, a két szőke tót fiu, az urfiakkal együtt, a kinek tenyerébe csapva váltak be a 17. zászlóalj vitéz honvédeivé, ott raktak a verbungost a lelkesült csapat közepette s áhitattal csókolták meg a nagy nemzeti zászló lecsüngő rojtjait, melyet Gyárfás kapitány lengedeztetett a nyári csendes levegőben.

Misó és Janó azelőtt mintegy 10 évvel szakadtak le a hegyek közül a szép garam síkságra.

Felig éhen halva, elcsigázódva, rossz gu-nyában ténferegtek a lévai piaczon, majd egy ottan lakó földesur által cselédnek sze-

gődtelve, a kondás bojtárságból egész az ostoros béres állásig küzdötték fel magukat, hanem mint mindig, egy helyen szolgáltak és egymással, mint elváhatlan ikrek folytonosan anyanyelvükön társalogtak, magyarul csak erős tót akcentussal tudtak beszélni.

A 17-ik zászlóaljban, melynek jó része tót fiukból állott, teljesen otthon érezték magukat, de mióta a vörös zsinóros honvédatilát felöltötték, soha többé nem szóltak egymással anyanyelvükön.

Ők magyar vitézek! Mert hát az őrnagy ur, Batori Schulez Bódog, az egykori lévai hadfogadó parancsnokság főhadnagya, minden csata előtti beszédében vitézeknek szólította a zászlóalj legénységét.

És a 17-ik zászlóalj sok beszédet hallott őrnagyától, a ki maga is alig tudott magyarul; sok szép cifra beszédét, mert hat nagyon sok csatájok volt abban az időben, melynek végső felkiáltása mindig az „szuronyt szegezze” és viszhangja mindig az „éljen a haza” volt.

És a zászlóalj rohant, elől vakmerő őrnagyával, a kit balványozásig imádoztak és a derék tót gyerekekkel, a kik egytől-egyig mindannyian hős magyar fiukká változtak át a folytonos csaták és rohamok viharai alatt.

A december 18-iki szikszói ütközet azonban kemény próbának tette ki a 17. zászlóalj vitézeit.

nünk, kik gyengék és kicsinyek vagyunk, oly gyengék és kicsinyek, hogy magunk lábain sem tudunk járni, hanem egy szomszéd-államra támaszkodva jelenünk meg a világ előtt?

A külföldi izgatás az egyik körjelenség, melyet látnunk kell, ha nem vagyunk vakok; a belföldi izgatások egy másik körjelenség; a nemzetiségi pénzen eszközölt birtokvásárlások egy harmadik; a külállamokból jövő pénzsegélyek a felekezeti iskolák és a nemzetiségi egyházak számára egy negyedik. A körjelenségek száma majdnem mindennap szaporodik.

És ez talán közömbös dolog? Es ha nem közömbös, nem-e az ellenzék feladata erre ráirányítani a kormány figyelmét és felelősségre vonni a kormányt, csak hogy cselekedjék és védje a mi édes hazánkat, védje a mi magyar fajunkat?

Ugy látszik, hogy némelyek felfogása szerint ez nem így van; nem így van, mikor Széll Kálmán kormánya alatt történik, de így volt, mikor Bánffy Dezso kormánya alatt történt. Az igazság pedig az, hogy így van ez most és így volt ez a múltban.

Mióta a világ fennáll, a történelem nem jegyzett fel egy második példát arra, hogy egy állam egy ezredév óta létezzék az államalkotó faj vér- és vagyon áldozatai folytán és hogy egy ezred év alatt sem lett-legyen képes e faj magába olvasztani a különböző nemzetiségeket, a melyek az állam területén laknak, ott élnek, ott virágoznak; apáról fiúra. Ide, magyar hazánkba kell jönni, hogy ilyesmit lássunk.

Agyonfáradva, a huszfokos hidegtől elcsigázva, állottak fel a zuzmarás reggelen az útközetre.

Előttük lovagolt fel-alá a hadrend előtt a vitéz őrnagy, oldalán segédtszije, Szulovszky Gyulával, bent a hadrendben a barsi fiúk hidegtől karmin-pirosra vált gyermek-arcaik néztek alá a keményen lecsatolt viharszujak keretéből a hóborította magaslatokra.

Misó és Janó, a két iker tót fia, már ekkor kiképzett magyar katonák, magyar hősök voltak; bátrak, merészek és gondtalanok; mert hiszen őket vitezeknek szólította őrnagyuk. És egykori urok fia — kit a pokol tornáczáig is követtek volna, és a kit úgy őriztek a csaták tüzeiben, mint a szemök fényét — az volt az ő hadnagyuk.

Azon lépelődtek mindig, hogy a jó tekintetes asszony mit mondana nekik, ha az ő drága fiának valami baja esnék.

És elkezdtek dörögni az ellenséges ütegek, hófákkal szórtak tele a zászlóalj sorait, a markotányosok teli korsóval a kezökben szaladtak fel-alá a sorok előtt, tölttek a fiúknak pálinkás üvegeikbe, ingyen, hitelbe, végtelen szeretettel és önfeláldozással; ezek a fegyvertelen névtelen hősnők, a kiknek önfeláldozását még meg sem kísérelték a törtenészek megörökíteni. Pedig nekik is részök volt sok dicső ütközetben és részök sok diadal kivívásában és az ő vérök ép úgy áztatta a csatamezőket, mint a jeles hősöké; pedig ők mind védtelenül hullottak el, mind panasz nélkül borultak a megsemmisülés homályába.

Két-három gránát ott pattant el a hadrend előtt, ahol az asszonyok szaladgáltak; egyet elűtött lábáról, összeroncsolva őt és darabokra őrve azt a két pálinkás korsót, amit oly fürgén kezelt néhány másodperc előtt is — s a marcsona hadfiak egy szegény Panni felkiáltással áldoztak emlékének, de máshol nyomtalanul enyészett el.

Nyugaton Alsó-Ausztria, és Stájerország felé a vendek; Vas-, Sopron- és Mosonmegyékben és máshol a németek; Pozsonytól Ungvárig a tótok és a Szepességen s másutt ismét németek; Ung-, Bereg- és Máramarosmegyékben a ruthének; ezen utóbbi megyétől kezdve lefelé Erdély nagy részében és több szomszédos magyar megyékben az oláhok; ugyancsak Erdélyben szászok; Szolnok-Doboka, Kis-Küküllő és Csikvármegyékben örmények; a Maros és Tisza közén a bolgárok; déli Magyarországon és máshol a szerbek; azután a horvátok, az olaszok; és az Uristen tudná elszámolni, hogy még kik és mik?

Vallás is van vagy tizenegy; és ezen a téren is oly bőkezűen intézkedett a magyar állam, hogy képződött például egy román nemzeti egyház, mint a román törekvések góczpontja.

E bábel-toronyrak tetején ott áll a magyar; az ő faja hazájában a lakoságnak csak negyvenhét százalékára rug; a többi százalék feloszlik a sok mindenféle ajku nép közt.

Ezeknek nemcsak hazát adott a magyar, nemcsak földet és kenyeret, hanem szabadságot is. A mit magának megszerzett, nekik is odaadta; s ennek daczára mégis gyűlölnék minket!

A függetlenségi párt nem ismer különbséget a magyar honpolgárok közt, akár milyen legyen nyelvük vagy vallásuk, ha a hazának hű fiai.

De ellenségek tekint mindenkit, a ki nem hű fia e hazának, még akkor is, ha magyarul beszél.

A függetlenségi párt nem lehet közömbös az iránt, hogy miképen igye-

keznek a hazát foszlányokra tépni a nemzetiségi izgatók és követelte mindig, követelni fogja mindig, hogy a kormány erélyesebben álljon őrt.

Szabadság és jogegyenlőség! Ezeknek is van határa, s e határt a magyar állameszme képezi, ezen belül egyenlő minden magyar honpolgár, ezen kívül egyenlő minden ellensége a magyar állameszmének.

Vannak törvényeink, a magyar állameszme védbástyái, de mit érnek ezek, ha nincs érzék a közszellemben?

Eszembe jutnak Horácius szavai: "Quid leges sine moribus, vanae proficiunt."

Kossuth Ferencz.,

Debreczen, február 8.

* A király Budapestén. Bécsből jelentik: A király jövő csütörtökön Budapestre utazik s három hetet fog Magyarországon tölteni. Felhivatalos jelentés szerint a király pénteken, e hónap 16-án érkezik Budapestre.

A bankkormányzó kitüntetésé. Kautz Gyulát, az osztrák-magyar bank távozó kormányzóját ő felsége a vaskoronarend első osztályu jelvényével tünteti ki.

A fiumei kérdés. Gróf Batthyányi Tivadar Fiume képviselője, a költségvetési vita folyamán szóba fogja hozni a fiumei kérdést. Ez alkalommal Széll Kálmán e kérdésben való álláspontját precizizozni fogja. A Házban a fiumei kérdés megvitatásához többen hozzá fognak szólni.

A miniszterelnök bécsi útja. Széll Kálmán Bécsben járt a királlyal. Minthogy ez utazáshoz különböző kombinációkat fűztek: a hivatalosok igyekeznek ezeket jelentőségüktől megfosztani, oda devalválván az ut értékét, hogy a miniszterelnöknek bécsi útján nem volt más célja, mint az, hogy ő felségének, aki csak e hónap második felében szándékozik Budapestre

pataku völgyön át, de mindezek az akadályok és veszélyek nem térítették ki útjából. Sortüzet adott lovasságra, melynek visszakanyarodó tömegébe, Batori Schulez Bódog közé nyargalt s mint egy verengző párducz jött ki közülök.

Ezt mind látták a fiúk s még jobban fel tüzelve rohantak előre.

Az ellenséges üteg azonban folyvást tizedelte őket, egy-egy sorból négy öt legény kifordult. A sorok zarkóztak es rohantak tovább míg egyszer csak azt vette észre őrnagyuk, hogy csapata ijeszten kezd apadni es össze zsugorodni.

Ekkor indult meg lefelé a lejtőn szemben velök az ellenséges gyalogság túnyomó tömege recsegő sortüzzel akasztotta meg haladásukat. Az ellenséges ágyuk zúgó dörrésekkel tüzeltek reájok es a vitéz őrnagy, ha ki akarta kerülni a körükerítés, kénytelen volt hátrálót fuvatni.

A legénység megfordult s szaladt. Schulez egymaga segédtszijével s az általános visszavonulásban néhány összeszedett Hunyadi-huszárral edezte fut sukat.

Misó es Janó szaladtak egymás mellett. — A futásban felvert hó eltakarta a futó tömeget.

— Hát az urfi merre van? kérdi Misó Janóhoz fordulva ep akkor, midőn az összeesett mellette.

Egy kartacs leütötte lábáról, összeroncsolva azt csontja tövéig.

— Hol az urfi? a hadnagy ur? Janó!

— Kialtott rémületen lerogyott testvérére Misó.

— Nem tudom, brad moj. Nem láttam, mióta visszafordultunk; én majd utána megyek, mert én nem hagyom el őtet.

— Gyere hát, kelj fel, majd együtt keressük meg. Siess, mert mindjárt itt lesz az ellenség.

— Nem birok, brad moj, nekem nincs

Batori Schulez Bódog dühbe jött a markotányosné halálán, rögtön küldte Szulovszkit, hogy kergesse hátra őket, mert még valamennyi elpusztul, akkor pedig ki az ördög fogja itallal ellátni a zászlóaljot.

És Julcsa, Marcsa, Erzsé meg vagy 20 másik menyecske duzzogva szaladt a hadrend háta mögé: ha muszáj, hát muszáj, pedig de jól esett volna a szegény embereknek egy kis melegítő, a mit ők a közeli falvakban az éj leple alatt vásároltak össze es oly örömmel rohantak elő azt mi-lőbb szétosztani.

Most egy segédtszjt nyargalt az őrnagy felé, parancsot hozott a tábornoktól es Schulez felvéve magára a kis kurta csuklyás szürét, — ráhuzta csuklyáját arany zsinóros sapkájára, kurábbra fogta lova kantárszarát, es végig nézett a zászlóalj merev, egyenes sorfalán.

A legénység tiszába volt a következőkről; a kis szür, melyet ők megbüvölt öltönynek hittek, melyet nem fog fegyver, nem jár át golyó, a kis szür felhúzása komoly pilanatot jelentett.

— Ej ha nekem volna olyan halinám — mond Misó sugva Janónak.

— Ha bizony! akkor nem fázna! olyan nagyon, felet a másik csendesen topogatva a hóban.

Az őrnagy most kivonta kardját, végig suhintott vele a hadrend felé s a dobosok elkezdtek verni a rohamot.

— Szuronyt szögezz!!!

S a 17-ik zászlóalj mintegy nagy, szürke fal mozdult a halál útja felé, egy hosszú vonalat elfoglalt fehér szijas ellenség ellen, a mely a szomszéd domboldalon most kezdett ep kifejlődni.

Két ellenséges ágyúüteg a tulsó ombokon oldalt fogta a rohanó zászlóalj, elárastva azt a tüze gránátok özönével; majd pedig egy dragonyos osztály száguldott a befagyott

jönni, több sürgősebb folyóügyről jelentést tegyen. Már az a körülmény maga, hogy Széchenyi Mánó gróf, a király személye körüli miniszter több hónap óta szabadságon van, szükségesse teszi, hogy a miniszterelnök, aki őt helyettesíti, ő felsége elé gyakrabban járuljon. A miniszterelnök már a múlt bétén készült a bécsi utra s az első szabad napot, melyen a költségvetés vitájáról elmaradhatott, erre a célra használta föl. A királynál való audenciája és Goluchovszki gróf közös külügy miniszternél tett látogatása után nyomban visszatért Budapestre, hogy a költségvetési vita tovább folyamán jelen lehessen.

Somogyvármegye és az árvapénztár. Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága tegnapelőtt tartotta Tállian Gyula főispán elnöke alatt évnegyedes közgyűlését. Az alispáni jelentés és a szamonkérőszék jegyzőkönyvének tudomásul vétele után nagy vita támadt a gyámpénztár pénzkészletének elhelyezése tárgyában hozandó határozat körül. Az állandó választmány javaslatát 26 szótöbbséggel elvetették és elfogadták Pavlicsini Ede ögrófnak azt az indítványát, küldessék ki bizottság oly célból, hogy az árvák pénzének elhelyezése iránt és az árvák érdekében leendő legjobb gyűmölcsözötése, továbbá a közhitel érdekében való hasznosítása végett a legközelebbi közgyűlésnek javaslatot tegyen.

A katolikus autonómia. Tegnap — Febr. 7. — Vaszary Kolos hercegprímás elnökölt. A vita a kisebbségi javaslat támogatásával kezdődött Borsody Geza dr. főszóalásával, Utána Asbóth János a többség javaslatát és a Horánszky indítványát parolta és szükségesnek hirdette, hogy az illetékes tényezőkkel való tárgyalásra kiküldendő bizottság a kisebbség javaslata alapján is alkudozzék. Steicz György dr. szombathelyi pap a kisebbség tervezetét fogadta el. Timon Akos dr. azt fejtegette, hogy a kath. autonómia csak azokból a jogokból alkothatja meg a maga hatáskörét, a melyeket neki a főkegyur, a püspöki kar és az állam juttat. Őt perc szünet után Günther Antal dr. tiltakozott a Timon teóriája ellen. Günther okoskodása különösen érdekes azért, mert az államot egészen kizárja a jogkörből, mintha a király mint főkegyur nem az államéból, ha-

már lábam, nem bírok felállani, hanem segítsen rajtam, hogy az urfi után mehessek, hogy még utólréhessem ötlet a menyország kapujában.

Misó lehajolt testvérehez s ekkor látta a szörnyű sebesülést,

Ráborult szegény összeroncsolt testvérere és hangos jajszóval kezdte azt siratni.

— Nem használ a már semmit, bradmaj... hanem segíts rajtam... ne engedd, hogy tovább kínlódjam és hogy a farkasok elevenen egyenek meg.

— Oh, hogy segítsék, hogy segítsék, hogy az urfi után menjél Inkább gyere, kapaszkodj belém, fogd meg a nyakamat karolj át két keziddel, majd elviszlek a hátamon. Ne félj, elbirlak én és te majd meg fogsz menekülni, gyere testvér, siess, mert közeledik az ellenség!...

— Nem ér már az semmit Misó lelkem, én már ugy sem élek meg láb nélkül, hanem segíts a jó isten nevében Misó, hogy meghalassak.

— Hát hogy segítsék jó testvérem?

— Lőjj meg engemet, ha istent ösmersz; inkább a te kezéd által haljak meg, mintsem a lovasság tiporjon halálra. Vagy itt tépjenek szét a farkasok? Tedd meg ezt az utolsó kérésemet, hadd adjalak meg, jóságodért utolsó órámban.

És Misó zokogva fordította fegyverét testvére szívéhez; egy dörrenés, azután csak a futó zaszóalj labdobja és az előrenyomuló lovas ezredek trombitáinak recsegése hallatszott.

Janó még utól érte az urfit a menyek kitaruló kapujánál.

nem sajátjából adta volna a főkegyuri címet és jogra méltató adományozásokat. — Ez a felfogás alkotmányos monarchiában többé meg nem állhat s éppen ez a megátllója lehet a kath. autonómia gazd. szervezkedése céljainak is. Az önkormányzati jog, szerinte alkotmányunkban gyökerezik, jogforrása kettő: a főkegyur és a hierarkhia. Ezt beikkelyezve találjuk a Szt. István dekrétumának 2. fejezetében, a jogegyenlőség és szabadelvűség igazolására. Czáfolja a Timon Akos dr. államjogi fölfogását. Az autonómia az államtól jogok nem hárulhatnak, mert az államnak a kath. egyházra vonatkozó jogai nincsenek, s 1848—III. tc. az önkormányzat létesítésének akadályát nem képezheti, mert az létesíthető a nélkül is, hogy ezen cikk okvetlen változást szenvedjen. A főpapok kinevezésén kívül az egyházi életre vonatkozó végrehajtott agendák nincselek miniszteri ellenjegyzéshez köve. Oktatásügy nélkül autonómia nem létezik. — A felső és középoktatás épp ugy lehet katolikus, mint a népoktatás. A legfőbb ellenőrzési jog itt is, ott is megmarad az állam jogkörében, de az oktatáskörűli intézkedés minden esetben megilleti az önkormányzatot. A katolikusok sokat adóztak a kormánynak, sokkal többet, mint sem hogy újabb adozatokra kötelezhetőek volnának (!) A többségi javaslatot parolja; az általános és közvetlen választás híve, tekintet nélkül a politikai választások jelenlegi törvényes formájára. A közvetlen választás nemcsak megfelel a kath. egyház szervezetének, hanem egyedül az fellel meg. Ha drágak számunkra a hit, annak legszebb foglalatá nem egyéb, mint az önértetés, híhű kath. magyarság szabadszelleme önkormányzata. Elfogadja Horánszky indítványát, mert az esetleg annak mellőzésével felküldött elaborátum egyszerű mind a kongresszust is megfoszja mandatumától. (Eljenzék.)

Elnök a vita folytatását a ma 11 órakor tartandó ülés napirendjére tüzte ki.

A képviselőház ülése.

Tegnap — Febr. 6. — Perczel Dezső az ülést megnyitván, a szokott előzmények — jkv. hitelesítése, néhány kérvény érkezének bejelentése — rövidesen elintéztetvén, azonnal átterhetett a Haz a napirendes költségvetés tárgyalására.

Mindhárom párt — függetlenségi, — kormány, — és néppárt, sőt még a nemzetiségiek is küldtek képviselőt a szócsatába, a melynek folyama már egy hét-óta tart, de végét azért meg látni nem lehet. A tárgyalás folyama egészben mutatja azt, hogy a nemzetiségi és agrár bajok aggasztóan elfoglalva tartják a lelkeket s hogy ezek sürgős és gyökeres gyógyításának szükségességét előtérben álló kérdésnek tekintik a komoly és elfogulatlanul itélő férfiak, daczára a Komjathy kijelentései után felzudult, a dolgok Széll Kalmán által legjobban történt elintézését hangoztató kormányparti sokaságnak.

A vitát Mezőssy Béla ez az ifju hangulatos és szívesen is hallgatott függetlenségi párti szónok kezdte meg. De méltan is hallgatják szívesen, mert közeliismerésszerűen, hogy a közjogi kérdéseket tartalmilag és történelmileg alaposan ismeretes.

Azonban ő is a nemzetiségi ügyvel vezetett be beszédét. Ugyanis méltónak tartotta Tellecsky multnapi e tárgyú beszédével foglalkozni s őszinte örömevel adott kifejezést hogy megnyilatkoztatta az a földi szerbek hazafias érzését. Ez a beszéd — ugymond — hasonlatos ahhoz, a melyet Ignatovicz Jakab, a ki szintén Nagy-Kikinda követe volt, 1861-ben mondott a határozati part álláspontja mellett, De a k. Ferencz főúratával szemben. — Beszédét azzal végezte, hogy a török háboruk idején egy szerb vezér Istenhez fohászkozott, mondván nem kéri, hogy az Ur segítsen a magyart, csak a törököt ne segítse, majd elbánnak vele aztán. Az akkori viszonyok közt arra kérte az Istent, s bizonyára kérné ma is, ha az Ur nem is segíti a magyart, csak az osztrákot se segítse, majd megbékül egymással a szerb és a magyar s majd elbánnak az osztrákkal. (Tetszés.) Elegendő bajt is okoz nekünk az osztrák, mert látjuk, hogy a monarchiában első sorban Ausztria érdekét tartják szem előtt. I. Ferencz mondta, hogy a Habsburgoknak egy törvénye van: az egész monarchia üdvössége, a mely törekves ezzel meg nem egyezik, megsemmisítik. Ez a törvény uralkodik ma is.

Azonban foglalkozni kíván magával a költségvetéssel is, folytatta Mezőssy. Foglalkozni fog a pénzügyi bizottság jelentése alapján, a mely egymásután oly kérdéseket emlit, a melyeket maga is aláír. De a következőt már nem vonja le a bizottság. Nyilvánvaló abból a jelentésből is, hogy az adóadó polgárok teherviselő képessége a vég-óg van megfeszítve; pedig még csak most várokozik rank állami berendezésünk kiépítésének számos nagy földadata. Hegedüs Loránt már me-említettette a tisztviselők fizetésének emelését, a közigazgatás reformját, a mely mind pénzbe kerül. A maga részéről hozzátesszi, hogy hamarosan hozzá kell majd fognuak a szociális reformokhoz is, a melyek szintén pénzt követelnek. A pénzügyi intézetek nem teljesítik kötelezettségüket. A jövárosi nagyobb pénzügyi intézetek, a Pesti Hazai Takarekpénztár, a Kereskedelmi bank, az elmúlt évben is óriási hasznót vágtak zsebre s mégis emelték a kamatokat. Ajánlja, hogy a kereskedelmi törvényben szabják meg az osztalék perzent-jenek maximumát. Revideálni kell a kereskedelmi törvényt ebben az irányban. Ez nem reakcionárius lépés.

Tudnunk kell azt is, hova fordították a fővárosi pénzügyi intézetek az államtól nyert erőforrásokat, mert ha nem arra fordították, hogy a nyert erőforrásnak legalább ötven százalékával méltányos kamattal a vidéki pénzügyi intézeteket támogassák, akkor nem teljesítettek kötelezettségüket. A törvényjavaslatot a szülő el nem fogadja. (Zajos tetszés a szélsőbalon. A szótól szélsőbalon sokan üdvözlik.)

Kovácsy Sándor agabonakérdéssel foglalkozik s különösen az őrlelt forgalom megszüntetéséből támadt gazdasági viszonyokkal. Elismeri, hogy a kormány sokat tett arra nézve, hogy az őrlelt forgalom megszüntetésével járó karokat más módon visszalahetne szerezni de mégis aggódik, hogy az teljesen sikerüljön, ha csak nem keresnek olyan megoldást, ami a rekompenzációt lehetővé teszi. A törvényjavaslatot elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Páder Rezső éppenséggel nem tartja a költségvetést oly fényesnek, mint a milyennek a kormány tagjai hirdetik. Még a realitást sem látja benne. Sajnálja, hogy a pénzügyminiszter, a ki elismeri, hogy az adó súlyosan terheli a népet, a földadót leszállítani nem akarja.

Miért? Talán mert ez benne van a néppárt programjában? Kéri a pénzügyminisztert, hogy már most ne kessék legalább azokkal az adóreformokkal, melyeket megígért, minden esztendő egy tömeg egzisztenciális összeronkadását jelenti. Az adókezelést pedig tegyék már egyszerűbbé! Különösen arra volna szükség, hogy azt a tisztviselőt, a ki rosszakaratúan rójja meg a feleket adóval, szigorúan megbüntessék valamint azt is, a ki durván bánnak a felekkel. Örvend, hogy az új éra első esztendőjében már nem fáznaq anyira a föld védelmétől, mint annak előtte és a kik elváltak. merkantilisták voltak, most ezt hirdetik: Földet a népnek! Persze a latifundiumokat akarják fölosztani a nép közt, hogy az is elűzszék. Kijelenti, hogy a néppárt, mint Buzá h is tette, kutatni fogja ezután is, mi okozza a nép elszegényedését s ebben nem fogja megakapályozni a sajtó ellenzentes lrmája. A költségvetést nem fogadja el. (Zajos tetszés a baloldalon.)

Melczér Vilmos a nemzetiségi kérdésről szólás Komjathynak a szászokra mondott vádjaira felel. Beszede, ha »si fecisti nega« intelem szerint mentekezés benyomását nem tenné s valóban igaz volna amit a szászokról állít még jó benyomást is tett volna, hisz így is helyeselték némely frázisát a jobb oldalon.

Komjáthy hirtörvénye — úgy mond — a roszakaratú sajtó. A brassói zászlókérdésben nem volt szó a magyar nemzeti eszme gyöngítéséről, hogy ünnepies alkalmakkor a magyar lobogó mellett a brassói lobogót is kitűzték. Mindazon esetekben, melyeket Komjáthy fölhozott, Schulverein, Teutschhümpel, brassóijkv. stb. hiányzott a politikai tendencia, Józanul nem lehet olyan hőbortra gondolni, a mivel a szászokot vadolják, hogy Németország felé gravitálnak. A szászok csakis arra gondolnak, hogy a magyar nemzettel politikailag egybeforradva, föntartsák kis neptörzsük sajátosságait és szokásait. Hivatkozik Deák szavaira, a ki maga mondta, hogy a nemzetiségeknek biztosítani kell fajuk föntartását és fejlődését, s így lehet biztosítani nemzetünkhöz való hűségüket.

A Deák-párti tradíció, melyet Komjáthy perhorreszkál, a szabadság eszméjéből indul ki. A jó nemzetiségi politikának az a feltevése, mely minden más jó politikának: jogrend, törvénytisztelt, a polgárok jogainak megőrzése. A miniszterelnök kormányra lépését a szászok is öremmel üdvözölték, mert a jog, törvény és igazság alapján azt is remélni lehet, hogy jobban megszívlelik azokat a szabályokat, melyeket Deák Ferencz 1867. márcziusában a nemzeti kérdéstről mondott. Hiszi, hogy ez alapon létesül a népek. A költészetet elfogadja.

Barta Ödönnek megengedi a ház, hogy beszédét holnap mondja el.

Az ülés ezzel 1 óra 15 perczkor véget ért.

A háború.

Robertson lord azt jelentette tegnap Londonba, hogy a helyzet változatlan s ezzel seget vetett mindazoknak a híreszteléseknek, melyek Buller újabb előnyomulásáról eljertek, mert Londonban minden eddigi más hivatalos czáfolat mellett is erősen tartotta magát az a meggyőződés, hogy Buller átkelt a Tugelán; de a hadügyi hivatal utkolja a dologt, sőt londoni katonai körökben azt is tudni vették, hogy Buller nem önszántából, hanem felsőbb parancsa cselekedett. Most azonban Londonban is meg vannak róla győződve, hogy Buller meg mindig a Tugela déli oldalán van s nincs is szándékában új támadást intézni, mert Ladysmithből az a megnyugtató jelentés érkezett, hogy White tábornok még tarthatja magát. Sőt azt is beszélik már Londonban, hogy Bullernek ezentúl nem is lesz más föladata, minthogy sakkban tartsa Natalban az ellenséget mindaddig, míg az ugynevezett új hadjárat, amelyet a Fokföldről indítanak meg French, Gatacre és Kelly Kenny tábornokok egyesült hadai diadalal nem ér véget s az angol csapatok bevonulnak Oranzsba.

Ez volt Robertson lord haditerve mindjárt kezdetben s ezért az angolok figyelme most a Fokföldre irányul. A Fokföldről Oranzsba vivő ut kulcsa az Oranzs folyó partján Narvalpont, illetőleg a narvalponti híd, amelyet az angolok minden áron elakarnak foglalni. Ha ez sikerül nekik, úgy Oranzsba való előnyomulások biztosítva van. Londonban azt hiszik, hogy az a huszezer bur, a ki Koleszberg és Rensburg környékén foglalt állást, nem lesz képes ellenállani az egyesült angol csapatoknak, ha Joubert Natalból, vagy Kronje Kimberléyből nem küld erősíest nekik. Úgy gondolkodnak az angolok, hogy ha Kelly Kenny, az új fokföldi főparancsnok bevonul Oranzsba, Joubert kénytelen lesz csapatait végre is Natalból visszahívni Oranzs fővárosa, Bloemfontein védelmére: mert ha az angolok eddig jutnának, akkor Pretóriáig is elmehetnek. Ebben az esetben pedig Buller a hátramaradt csapatokkal könnyen elbánhatik s fölmentheti White tábornokot is. Amde ez mind csak angol terv, a mely hogy sikerül-e, nagyon kétséges. Methuen lordnak kilenczezer embere volt Modder Rivernél és igen sok nehéz ágyúja s mégis megverte Kronje aliz háromezer burral és néhány ágyúval. Kelly Kenny tábornok huszonezezer emberével szemben nagyon is elég huszezer bur s a burok nagyon jól tud-

ják, hogy milyen fontos pozíciót kell megvédelmezniök. Kelly Kenny ezért nem is éppen most gondol arra, hogy megkísérelje az Oranzs folyón való átkelést, hanem bevárja a hetedik hadosztályt, a mely majdnem egészen az ő segé segére jön s azután több mint harmincezer főnyi seregével Robertslord terve és utasítása szerint megkezdí a második hadjáratot,

Az angol felirativita.

Chamberlain beszédével az angol alsóházban a felirativita, amely ezuttal igazában a háborúkritikájá volt, elérte tetőpontját, és előrelátható volt, hogy az utána következő szónokok se a kormány elleni vádakra, sem annak megvédésére vonatkozólag valami jelentős dolgot nem igen fognak mondani. Tegnapelőtt éjjel mégis öt szónok beszélt, azután szavazásra került a sor, Fitzmaurice ellenzéki indítványa a mely parlamenti vizsgálatot kért megbukott, a Ház óriási többséggel elvetette. Így hát az angol parlament nemcsak igazolta, hanem jóvá is hagyta Chamberlain eljárását, amely most a háborúnak erélyes folytatásában a nyer majd kifejezést. Hogy a parlamentnek határozata befolyással lesz-e a hadi szerencsére, nem valószínű.

Az az óriási többség (213 szavazat), a melylyel a kormány győzött, a miniszteri sajtót dicshimnuszokra fakasztja. Igen nagy lelkesedést keltett azonban a York városban eszközölt választás eredménye, ahol Faber miniszteri jelöltet 1430 szavazattal, tehát óriási többséggel az alsóházba megválasztották. Ebben a választókerületben csak 3 évvel ezelőtt egy olyan népszerű konzervatív-jelölt, mint Cebaberesford, 11 szavazatot kapott. A Daily Chronicle elisméri, hogy a választás eredménye nem vezetnek azon óhaját juttatja kifejezésre, hogy a háborút minden aron folytatni kell.

H I R E K.

* A debreczeni törvényszék új elnöke. A hetek óta folyó széleskörű kombinációk, melyek sokáig kétségessé tették a kiváncsiskodók előtt Igyártó Sándor volt kir. törvényszék utódját, vugre megszűntek s kellemes meglepetéssel veszi mindenki tudomásul a megírtént kinevezést. A debreczeni kir. törvénysek új elnöke dr. Szücs Miklós, a debreczeni ítéltábla bírói karának egyik volt tagja.

* Halmos polgármester távirata. Érdekessé távirat érkezett ma délelőtt Simonffy Imre kir. tan. polgármesterhez. Halmos János Budapest székes főváros polgármestere küldte ezt, felhívan benne egy igen fontos ügyre s mi törvényhatóságunk figyelmét. Megemlítettük ugyanis már mi is lapunkban, hogy a kereskedelmiügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőházhoz, a melynek célja az, hogy az államvasuti és államvasuti gépgyári alkalmazottak a községi adó alól nemcsak jövőre, de a multra nézve is mentessenek fel. Tehát a kinek községi adó hátralek a van a jelzett alkalmazzók között, azt a törvény életbe léptetése után végrehajtás utján sem szabad behajtani. A polgármester szerint szerzett jogok súlyos sérelme forogva fenn. Budapest székes főváros ma tartott törvényhatósági bizottsági ülésen egyhangulag elhatározta, hogy a sérelmes törvényjavaslat ellen felír annak elvetését kéri a képviselőháztól. Tekintettel az ügy fontosságára, a miniszter táviratban kereste meg meg Debreczen városát hasonszellemű felírat meg — szerkesztése — végett. Az ügy mindenestre közelről érdekli Debreczen városát is, mert csak az államvasuti

gépjavító műhelyben 1200 munkás dolgozik, a kik kötelesek községi adót fizetni. Ha most már a vasuti hivatalnokokat és alkalmazottakat is hozzávesszük, Debreczen is, akárcsak a Budapest tekintélyes összeggel károsodik meg évenként. Kiváncsian várjuk, tesz-e a tanács a közgyűlés útján ez irányban intézkedést, vagy pedig bele nyugszik, hogy évenként nagy összeggel megkárosodjék.

* Személyi hír. Gróf Dessewffy Aurél az Alsó-szabolcsi ármentesítő társulat elnöke tegnap este városunkba érkezett, hogy a Tiszszabályozási bizottság mai gyűlésén elnököljön.

* Adakozás a népkönyha javára. Lapunk tegnapi számában felhívást tettünk közre, melyben arra kértük olvasóinkat és polgártársainkat, hogy segítsenek a nemes intencziójú népkönyha ügyén. A kérés szónak már lett is fogantatja, mert K. Vértessy István ur 5 kor. és Kaskovics Istvánné urnó a mai napon 8 koronát küldött be szerkesztőségünkbe. A nemes adományt Szücs Kálmán ügyleti pénztárnok kezeihez juttattuk, a ki erről a következő nyugtát állította ki:

»Debreczen« tek. szerkesztőségének.

Van szerencsém tudatni, hogy a K. Vértessy István ur 5 korona és Kaskovics Istvánné urnó 8 korona adományát a népkönyha javára átvettem.

Debreczen, 1600 febr. 8.

Szücs Kálmán,
pénztárnok.

Felhívjuk újra a nagy közönséget az adakozásra. Segítsenek a szegényeken bármely összeggel, köszönettel vétetik. Adományokat elfogad lapunk szerkesztősége is.

* Hegedüs miniszter leirata Debreczenhez. Hegedüs Sándor kereskedelmi ügyi miniszter a mai napon leiratot intézett Debreczen városához, a melyben tudatja, hogy Hugonnet Léon Vincent August fiúmei francia konzul megbízó levelét királyunknak bemutatta, s működését Fiumében megkezdette, Kéri tehát Debreczen városát, hogy a fiúmei francia főkonzult minden esetben támogassa.

* Főispánváltás. Beniczky Ferencz v. b. t. t. Pestmegye főispánja — mint ertesítenek — megválí állásától, miután a Hazai Takarékpénztár igazgatójának megválasztotta. Utóda gróf Keglevich Gábor vagy Gullner Gyula lesz.

* A közvilágítás ügye. A közvilágítás ügyében kiküldött ötös bizottság Aczél Géza városi főmérnöknek a városi bérházban lévő hivatalos helyiségében ma d. e. 9 óratól kezdődőleg ülést tartott, hogy a nagybizottság elé terjesztendő véleményes javaslát végleg megállapítsa. — Nagyon alaposan megvitathatták ez utolsó ülésen a kérdést, mert 12 órakor még mindig tartott az ülés, úgy hogy annak végredményéről csak következő számunkban hozhatunk biztos tudósítást.

* Bankett Don Miguel tiszteletére. A tegnapi városunkba érkezett Don Miguel brazíliai herceg tiszteletére a Vilmos huszárezred tisztikara — melynek a herceg ezredesi rangban maga is tagja — ma este diszbankettet rendez.

* Köszönetnyilvánítás. A »Függetlenségi kör« könyvtára részére Nánási Ferencz körtag két kötet dízkötésű, Vedres István szintén két kötet értékű könyvet adományozott. A szíves adományért az Elnökség nevében mond köszönetet Szendi Ferencz könyvtárnok.

* **Vesztett ember.** Molnár József erdőőrt a múlt év december 19-én egy vesztett kutya megmarra. A szerencsétlen ember azonban nem gyógykezelte magát, gondolván, hogy sebe úgy is begyógyul, ami tényleg meg is történt. A megmérgezett vérben azonban benne maradtak a halált okozó bacillusok. Molnár tegnap délelőtt a Margit-fürdőbe mert a hol a vízben vízszony fogta el. A vesztettség csak a Széchenyi kertben lévő lakásán ütött ki rajta, honnan azonnal kórházba szállították. Értesülésünk szerint a szegény ember órái meg vannak számlálva.

* **Figyelmeztetés.** Ismételt figyelmébe ajánljuk a közönségnek azt, hogy a régi 18. számmal ellátott frt. kres. váltók csak f. evi február 24-ig cserélhetők be, azottul pedig érvénytelenek maradnak. Helyöket a kor filléres váltók foglalják el.

* **Még egy magyarfaló pap.** Valósággal állandó rovatot lehetne nyitni ezen a czímen. Ma ugyanis újra egy oláh lelkész botrányáról tudósít bennünket nagyváradi tudósítónk. Az eset a következő: Az itteni váradelenzei városrészi gör. kel. népiskolában Horváth plébános megtiltotta, hogy az ott lakalmazott tanítónő vendékekkel magyarul beszéljen. Sőt meg is bízott két iskolás gyereket, hogy tanítójukat s társaikat is ellenőrizzék s ha magyarul találnak beszélni jelentsék fel neki. Külföldben pedig kijelentette az osztályok előtt, hogy a ki magyarul beszél, azt megcsapja. Nemrég, mikor a tanító magyar mulatságra készült a plébános kijelentette, hogy nem áll vele egy oltárhoz, hanem a magyar mulatságra. A városban nagy a felháborodás a magyarfaló pap ellen, akit feljelentettek felettes hatóságok.

* **Az ev. ref. ispotályi kisdédóvoda** f. hó 12-én megnyílik és e naptól kezdve megkezdí hivatását. E tény ez uton is tudomására óhajtja hozni az érdekelt szülőknek Nagy Ida óvónő.

* **Rövid boldogság.** Igazán megindító az a szerencsétlenség, mely Balázs Mihály timár-utczai lakost érte. Három hete jegyet váltott azzal, akit hön szeretett, és nagyon régen a feleségének szánt. — A múlt héten szerdára tüzték ki az esküvőt. Szegény Balázs Mihálynak, a huszonnégy éves ifjunak nem nagy öröme telt a hön óhajtott esküvőben. — Akkornap reggel ugyanis orbáncz tamadt a kezén. — A templomba már támolyogva ment, alig bírta elmondani a holtmígiant s megtántorodott akkor is, mikor az oltárlépcsőjéhez ért, hogy visszatértek az esküvőről Balázs Mihály nem bírt tovább megállni a lábán. Lakadalom helyett szomorú lett a ház. A lázas beteg férj kezén folyton nőtt és terjedt a daganat. Két nap múlva Balázs Mihály meghalt. Tegnapelőtt temették el nagy részvét mellett.

* **Gazdák és kertészkedők figyelmébe.** Haldek J. magkereskedése és heremag kiviteli üzlete a múlt napokban küldte szét főárjegyzékét, melyből ismételtlen meggyőződünk arról, hogy a régi jónevű czég, József kir. főherceg udvari szállítója, minden telhetőt elkövet arra nézve, hogy a magyar gazdákat kitűnő csiraképes magokkal lassa el. A főárjegyzék ez idén nem oly vastag, mint a múlt évben, ennek oka abban rejlik, hogy a cisék hiányoznak, de hát Haldek áruit rajzok nélkül is ismeri a közönség s ez intézkedéssel 1250 koronát takarított meg a czég, mely összeget a magyar gazdatisztek s erdőtisztek

orsz. egyesületének adta át. A főárjegyzéket, levelezőlapon nyilvánított óhá. ára bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a derék czég. (Bpest, VII. Károly-körút 9 sz.)

* **Katona zene** hangversenyezik Szombaton este a Dreher sörcsarnok télikert éttermében.

Színház.

Folt a nely tisztit.

Echegaray izzó, szenvedélyes légkörében éreztük magunkat tegnap este a Folt mely tisztit előadásán. Telt ház nézte végig a nagy dráma író érdekes alkotását, s élvezte annak szépséget erejét. Bizonyosága ez annak, hogy a debreczeni színházlátogató közönség a jó színművekér: tud lelkesedni.

Az előadás semmi kívánni valót sem hagyott fenn. Ez különben érthető is, mikor színházunk három oszlopos tagjának Fáy Flórának Halmy Margitnak és Szacsavay Sándornak jutott a fő szerep!

Fáy Flóráat több ízben láttuk már Matilde szerepében, de szép tehetségét talán tegnap érvényesítette leghatalmasabban. Minden szava igaz kitöréseibe mersékelt és mégis megragadó volt. A közönség zajosan tapsolta, s harmaeik felvonásban a vasfüggöny is megnyílt előtte.

Halmy Margit Enriqueta ellenszenves szerepében nyújtott műveszi alakítást.

Kitűnő volt Szacsavay Fernandója. A szenvedélyes, kétségbeesésében is szerelmes Fernandó volt ő. Külföldben a harmanik felvonás nagy jelenetében vívta ki az elismerés hatalmas tapsait.

A többi szereplők Fenyéri, Bartha, F. Csigaházi szintén jók voltak csupán Tóth Elek játéka volt észlelhető némi bagyadság.

s. b.
* **New York szépe Debreczenben.** Komjáthy János színikazgató tegnapelőtt Budapestre utazott. Utazásának célja főképe a New York szépe című operett megtekintése volt. Az igazgatónak értesülésünk szerint megnyerte tetszését a kitűnő darab, a mely most állandó darabja a Magyar Színháznak, s megvette. Az újdonság még e szezonban színe fog kerülni. Ugyancsak megnézte az igazgató a Vigszínház kassza darabját a Napoleon öcsémét is, s mihelyt megszerezhető lesz, ezt is megveszi.

* **Egy volt debreczeni színész halála.** A színházlátogató közönség körében bizonyára részvétet kelt az a hír, hogy egykori kedvence Haday Sándor népszínműneke: megtért közanyánk ölébe. Mint ifju színész jött Debreczenbe. Szerették itt nagyon a deli, barna embert, akinek erős baritonján olyan szívhez szólóan esendültek meg a magyar nők. Évek során át aratta a tap-otát a debreczeni színpadon. Ez a város később otthonává lett. Debreczen egyik szépséges leányát, Korda Mariskát vette feleségül. Pár év előtt az egykor fényes hang ereje megfogyatkozott. Mind ritkábban énekeltek és a kedvelt Csorba Laczit és Góndör Sándort öreg szerepekre kárhoztatták. Pedig ő dalolni szeretett volna, egyre csak dalolni... Fájó szívvel szakadt el a várostól és kisebb társulatokhoz szegődött, a szerencse úgy látszik, nem kedvezett neki. Haláláról imhol a busz hír:

»Haday Sándor vidéki színész a baranyamegyei Magyar-Bolyban 39 esztendőskorában meghalt. Az elhunyt Kolozsvárott, Debreczenben működött hosszabb ideig, a múlt nyáron a Városi Színkör tagja volt.«

* **Ninon.** Már valószínűleg a jövő héten színe kerül Sztójanovits Jenő szép operája Ninon, amely a budapesti operaház állandó műsor darabja, s több külföldi színházban is zajos sikert aratott. Az operára nagyban készült a személyzet, melynek minden énekes tagja játszik. — A főbb szerepek Karacs, Ferenczy, Kornyei, Bódi Ella, Perényi Margit, és Kallai Lujza kezében vannak, kik egész odaadással tanulják azt. — Az első előadás jelen lesz a szerző is, s az operát ő fogja dirigálni.

Színházi műsor.

Pénteken, február 9-én «B» bérletben újdonságul először Az állatszédítő. Vigjáték 3 felvonásban.

Szombaton, február 10-én «C» bérletben A görög rabszolg.

Vasárnap, február 11-én két előadás: Délután A Baba.

Este: bérletszűnetben: Argyil királyfi és Tündér Ilona.

Mulatságok.

* **A függetlenségi párt bálja.** Nem rég zajlott le a Bikában a függetlenségi kör pompás mulatsága, s ime február 24-ikére, farsang utolsó szombatjára ismét kilátásba van helyezve egy olyan mulatság, melynek hamisítatlan magyaros jellege, pompás sikere évek óta ismeretes közönségünk előtt.

Február 24-én lesz ugyanis a függetlenségi párt, a mi pártunk bálja.

A ki igazi magyar mulatságon akar részt venni, az készüljön e napra. Jó kedv, vigasság fogja uralni e napon a Bika fényes dísztermét, deli magyar ifjak és leányok fogják lejteni a magyar tánczok végtelen sorozatát.

A mulatságon ott lesz szeretve tisztelt képviselőnk, **Thaly Kálmán** is. Legyen tehát ott minden magyar ember, s legyen előtte emlékezetes az a magyar mulatság, melyet a debreczeni szívvel lélekkel magyar függetlenségi párt rendez.

* **A máv. altisztek bálja.** Nagyon szépen sikerült mulatságot rendeztek tegnap este a máv. altisztek a Bika szálló dísztermében. Mondhatni a zsufolásig megtelt a szépen feldíszített nagy terem s a közönség között ott láttuk Debreczen társadalmának előkelőségeit is. Ott volt Ferencz József braganzai herceg, gróf Dégényfeld József főispán, gróf Dessewffy Aurél, Lösch ezredes, a 39 ik gyalog ezred parancsnoka és több rangosabb hivatalnokok és katonatisztek. Az első négyes 160 pár tánczolta. A jókedvű tánczok csak a késői reggel vetett véget.

* **A debreczeni kereskedő ifjak felolvasó estélye.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete — mint már tudatuk t. hó 10-én szombaton este, márczius 3-iki tanczestélyük megelőzőleg, az egyesület helyiségében felolvasással és szavallással egybekötött nyilvános felolvasó estélyt rendez melyre a következő meghívókat bocsátotta ki:

Meghívó: a debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének szakművelő estélye, sajtóhelyiségében a Dreher sörcsarnok felett folyó hó 10-én, azaz szombaton este szavallással egybekötött nyilvános felolvasó estélyt rendez melyre ugy az egyesület tagjait, mint az érdeklődő közönséget ezuttal szívesen meghívja. Az estély 9 órakor veszi kezdetét és műsora a következő:

1. «A walesi bárdok» írta Arany János. Szavalja Schöndör Sándor egyesületi tag.

2. «Mennyasszony és vőleány». Novella. Írta és felolvassa Thán Gyula Debreczei Ujság felelős szerkesztője.

3. «A második asszony» írta Győri Viktor. Szavalja Szabó József egyesületi tag.

4. Vig szavallat. előadja Seatey Emil egyesületi tag.

Ez estélyre mi is felhívjuk az érdeklődők figyelmét!

* **Az iparos ifjuság** február hó 18-án a »Bika« dísztermében tartandó báljára a meghívók már széthordattak; a rendezőbizottság ez uton kéri fel mindazokat, kik meghívót még nem kaptak, de arra igényt tartanak, kívánságokat jelentsék az egyet Péterfia utcai helyiségében, hol a rendezőség készséggel ad felvilágosítást.

A »Debreczeni kör« bálja A budapesti »Debreczeni kör« február hó 10-én saját helyiségében táncestélyt rendez, melyre a következő meghívót bocsátották ki: Meghívó a »Debreczeni Kör« 1900 február hó 10-én, saját helyiségében Kerepesi-ut 30. félemelet Dr Mayer Imréné urnó v. dnöksége alatt könyvtár alapja javára rendezendő hangversenyvel egybekötött zártkörű tancestélyre. A hölgyeket kérjük lehetőleg egyszerű öltözetben megjelenni. Személyjegy 2 korona. Családjegy 4 korona, melyek este a pénztárnál válthatók. Félülfizetéseket köszönettel fogadják és hirtőlpi leg nyugtáznak. Hangverseny kezdete 8 órakor.

A csizmadia áruccsarnok szövetkezet és ipartársulat tagjai között alakult általános temetkezési egyesület 1900 évi február hó 17-én a Korona című táncsteremben tartja táncvigalmát, melyre a meghívók már szétküldettek, s ha talán azok akik vévedésből meghívót nem kaptak volna és aboz igényt tartanak, sziveskedjenek az elnökséghez fordulni.

Az elnökség és ezzel együtt a rendező bizottság fáradhatatlanul működik, hogy a mulatság úgy a mulató közönségnek valamint a társulat régi jó hírnevének minden tekintetben megfeleljen.

Mulatságok sorrendje.

Február 10. A veres-kereszt egyesület mulatsága a »Bika« szállóban.

Február 11-én A cipész ipartársulat tánczal egybekötött társasvacsorája az »Arany Bika« dísztermében.

Február 17. A csizmadia áruccsarnok szövetkezet bálja.

Február 17. Az izr. nőegylet bálja a »Bika« szállóban.

Február 18. Iparos ifjak önképző egyesületének bálja a »Bi a« szállóban.

Február 24-én A függetlenségi párt bálja a bika szállóudában.

Márczius 3-án szombaton: A kereskedő ifjak táncmulatsága az Arany Bika szálloda dísztermében.

Márczius 15-én az 1848/49-es honvédek bálja a Korona vendéglőben.

Egyesületek.

A munkások rokkant és nyugdíj egyesület.

Folyó hó 4-diken délután 3 órakor tartotta a »Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesülete« debreczeni fiokjának választmánya rendes havi ülését Lukács Antal elnöklésével.

A letargyalt és elintézett ügyek közül különösen kiemelkednek a következő pontok: Az egyleti vagyon meghaladja a 260.000 koronát taglétszám 9881.

Piskin megalakult a 41-dik fiók, Kisgaramon a 42-dik fiók; a titkári jelentésből ki világlik az, hogy az érdeklődés országsszerte igen nagy, több gyartulajdonos és nyomda tulajdonos alkalmazottjai kérelmére levonja a heti illetéket s úgy szolgáltatja be az egyleti pénztárba.

Nagyságos pakai Kober Alajos az egyesület tiszteletbeli elnökének vezetése alatt tisztelettel a központi vezetőség a nagyméltóságú magy. kir. kereskedelmi miniszter urnál, hogy adományozzon az egyesületnek belyegmentességet és vasuti szabadjegyet, a mit meg is ígért az egyleti küldöttségnek. A Debreczeni fiók pénztár hivatalos órai: minden vasárnap d. e. 9 órától 12 óráig és minden hó elsején este 7 órától 9 óráig; a mikor nemcsak a befizetések, de a tagfelvételek is eszközöltetnek s felvilágosítás is kapható. A fiók egyesület helyisége Németh Andras ur »Debreczen városához« címzett vendéglőjében van. Az egyesület magasztos célja és nemes tendenciája önmagát dicséri és ajánljuk minden munkás figyelmébe és minden emberbarát nemes jóakaratába.

A legközelebbi választmányi ülés 1900. márcz. 4. d. u. lesz.

IRODALOM.

A »Vasárnapi Ujság« február 4-iki száma 15 képpel s a következő tartalommal jelent meg: 1. A villamosság palotája és a vizivár; 2. A régi páris; 3. A kiállítási épületek a invalidusoké. — »Estély előtt.« Költemény Gyulai Páltól. — »Horvát Boldizsár naplója« (1846—1847). — Regénytár: »Vásárosi szivek« Regény. Irta »Máriaffi Dávid (Goró István rajzaival). — »A számárrendtörvény« Elbeszélés. Irta »Jókai Mór. — »Ne vigy minket a kísértetbe.« Elbeszélés. Irta Mark Tivain (képekkel); angolból fordította. S. A. — »Jaureguiberry« francia hadihajó (képpel). közli Kemény Antal. — »Az első szőlőszem« (képpel) Peske Geza festménye után. »A köpenygyináló« Amerikai rajz ifj. Hegedüs Sandortól. — »Ruskin« (arczképpel) dr. Lázár Belától. — »A fizika az utolsó szárad alatt.« — »Schwarz Gyula« (arczképpel). — »Vélemény a királyné szobráról« gróf Csaky Albintól. — »Biblia-olvasó boerok« (képpel) dr. Körner Ernő osztrák miniszterelnök (arczképpel). — »A kínai császárról« (arczképpel). — »Feszty Adolf« (arczképpel). Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 korona, »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt 6 korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Napilap« legolcsóbb újság a magyar nép számára, felére 2 korona 80 fill.

A közönség köréből.

A közvilágítás ügyéhez.

Debreczen, február 8.

Válasz a debreczeni újságban f. hó 3-án megjelent cikkére az Augsburgi légszesz ipar társulat helybeli képviselőjének, melyben hogy tarsulata iránt hangulatot keltsen meggyanúsítja concurrenséi.

Édes jó uram! Ön mondják debreczeni születésű német ember és szolgálataban áll az Augsburgi légszesz ipartársulatnak.

Mindez nem baj es legtávolabbról sem róható fel önnek hátrányára, míg e haza e város és ennek polgára érdekében érvényesíti tudását sőt talán előnyére válik, de amint elhagyja tárgyilagossága, sőt személyes t rrel lép súlyos bekiyökként fognak ezek önre nehezéni, elbukik és Önnel az Augsburgi is.

Látszik Ön nem ismeri a debreczeni közönség puritan tisztta és józan conservativismusát. Mi itt sokat türünk ha kell, de nem feledük egy hamar és az Augsburginak sok van a rovasan.

Debreczen közvilágítása czimen Ön ismerteti tarsulatának egy alternatív ajánlatát es jóelőre is érdekesnek mondja azt, hogy aztan végezetül egyedül az önök ajánlatait jelentse ki őszintek, nagyhangu ígéretekől menteknek.

En az ön által ismertetet ajánlatot érdekesnek egyáltalában nem találom es velem sok mas is hanem inkább merésznek tekintve, hogy alternatív es legalább is minden tekintetben az önökkel egyező sőt jobb ajánlatot tett a más két hazai czeg is.

Ez azonban még nem minden; mert mindjárt cikkének má odik passzusa halomra dönti ajánlatát minván, ha a szerződés velünk megköttenk e véglegesen jóváhagyatott; alakított nektek magyar villamos részvénytársaságot, a melyben a város társasrészvényei alapján érvényesíti jogait es befolyását.

Rég volt es talan Ön arra a régi jó időre emlékszik, mikor az ilyen ajánlatot tart karok-al fogadta a jó lelkű magyar, de nagyot fordult a világ kereke, mert lassá amellett, hogy mi önök nélkül is tudunk ily tarsulatot alakítani, most is meg két ajánlat fekszik a közvilágításra nézve az illetékes bizottságok előtt magyar czégektől, kik magyar pénzen es bizonyára úgy mint önök, sőt ugyabban helybeli iparosokkal f o g n á k a munkát elvégzetni.

Ma már arra a jobb utra tértünk, hogy a hazai ipart támogadjuk, ha áldozatok árán is. Szándékosan nem akarok semmi irányban sem véleményt kockáztatni; mert bizom a kiküldött »zakértőkben es bevárándóknak velem azok javaslatait. Csupán önnek e bizottságot is befolyásolni akaró cikkére kívántam reflektálni.

Végül még annyit óhajtok a nagy közönség es Ön tájékozására felhozni: az Augburgi légszesz ipar tarsulat a mi pártolásunk es elnézésünkre eddig rá nem szolgált; de arra bőven hogy: »timeo danaos et dona ferentes.«

Egy városi b. t.

CSARNOK.

A hálátlan.

Irta: Jean Reibrach.

I.

— Tehát visszavonja panaszát? — kérdi az örmester.

— Persze, hogy visszavonom! — felel Bluteau.

S aztán az apai szeretet hangján elkezd magyarázgatni:

— Hiszen csak rongyos husz frankról van szó. Nem akarom, hogy husz frank miatt elpusztuljon a kicsike. Hiszen oly fiatal még. S majd megtéríti azt a husz frankot.

Celeste zokogva bizonygatta:

— Igen, biztos lehet benne, Bluteau ur! Soha többé nem fogok ilyet elkövegni. S a husz frankot levonhatja a béremből.

— Meg is teszem! — felel a bérlő.

— Így hat kiegyeztek, — szól az örmester. — És most már szent a béke!

S mint derék ember, a vállára ütött a bérlőnek:

— Jól van, Bluteau ur! Magam is így cselekedtem volna.

II.

Nyolcz nappal azelőtt Célestének az anyja nagyon megbetegedett. A családban nagyon sok volt a gyerek, s nagyon kevés a kenyér. Celeste, a ki szolgáló volt Bluteauéknál, mikor meghallotta, hogy otthon meg orvosságra se telik, hazaküldte a megakariott pénzecskéjét. Csak tizenkét frank volt s nagyon hamar elfogyott. Az este, mikor Celeste azt a hirt kapta hazulról, hogy az atya is megbetegedett, Bluteau egy egész zacskó aranyat hozott a városból. A pénzt az asztalon hagyta, Celeste kísértetbe jött, s az aranyakból két darabot ellopott.

Fogalma sem volt arról, hogy mily nagy dolgot cselekszik. Arra gondolt, hogy majd visszateszi ezt a husz frankot, ha annyit megtakarít, — s hogy most sürgősen kell otthon segíteni az öregnek. S aztán Bluteau, a ki ugyis gazdag ember, meg se érzi azt, hogy husz frankkal szegényebb lett. S hogyan szerezte ezt a pénzt? Vaját hamisított s romlott tojást arult a friss helyett, — a kapzsi parasztok apró csalásaival es tolvajlásaival szerezte az aranyakat.

Bluteau azonban észrevette, hogy két aranya hiányzik. Celestére gyanakodott s a szolgálót a zsandárok is letartóztatták. Nagyon kétségbe volt esve s remegett a jövőtől: mikor a bérlő visszavonta a panaszát, megváltónak, istennek tünt fel előtte. Abban állapotak meg, hogy tizenöt franknyi fizetésből Bluteau négy hónapon át öt-öt frankot visszatérít. Ez a nagy levonás azonban nem riasztotta vissza Celestét attól, hogy a kártérítésben kivüld le es korábban kelt, vasárnap is epügy foglalotoskodott a ház körül, mint hétköznap, s ügyet sem vetett a vásott tréfakra, melyeket a bérlő gyermekei elkövettek.

A négy hónap eltelt, s Celeste már letörlesztette a husz frankot. A hála érzete azonban még ott volt a szívében s úgy érezte, hogy örökké ott fog maradni. Az adósságot azonban már kifizette, a hiba jóva van téve.

Az ötödik hónap végén Celeste megint csak tíz frankot kapott. Zavarba jött s elkezdte

számlálga/nl az ujsai, hogy nem tévedett-e? Hatha még mindig tartozik?

— No mi az! — kiáltott rá a bérlo felesége. — Talán már elfelejtetted, hogy mivel tartozol?

— Ó dehogy! Ó dehogy! — dadogott Céleste félénken.

A következő hónap végén a bérlo felesége megint csak tíz frankot dobott eléje. Céleste a félelemtől remegve bátorzkodott fölemlíteni, hogy tizenöt frank a bére,

— Hogyan! — kiáltott az asszony. — még panaszkodni mersz? Te tolvaj! Hiszen mi nélkülünk még most is a tömlőczen ülnél. Ha nem vagy megelégedve, keress magadnak más helyet.

Céleste most már látja, hogy kihasználják azt a halat, melyet jöltevői iránt érez. De mit csináljon? Más helyet keressen? Hiába! Ha elmegy Bluteauék ebeszélék, hogy lopott, s még azt is hozzátesszik, hogy halálán teremtés, nem fogadja föl senki. S otthon is nagy baj van ismét — anyja megint nagy beteg. Céleste lehajtotta fejét s megadta magát sorának.

De azért még jobban dolgozott, minden nap majd halálra fárasztotta magát. Nem eséléd volt már, hanem rabszolga. S Bluteauék fölbátorodva még több szorgalmat követeltek tőle; a rabszolgából igavonó barom lett, aki még csak föl se sóhajthatott, mert mindig ott lebegett fölőtte a végzete. — hiszen lopott.

Egy hónap ismét elmúlt. Céleste várta a bérét, de hiába. A bérlo felesége úgy tett, mintha erről egészen megfeledkezett volna. — Céleste nem merete a herét követelni. Majd megkapja holnap. De nem kapta másnap, harmadnap sem. Az asszony pedig egyre allatiasabb módon bánt vele, hogy megrémítse s ne merje a bérét kérni. Céleste még mindig remélt; valószínűleg tartotta, hogy egyáltalában sohasem kapja meg a bérét. Elábrándozott, hogy hátha csak próbára akarják tenni s majd szgyzer így szólnak hozzá:

— Derék leány vagy! Ime, itt a béred. S most már jól van minden!

III.

Ebben a hitében különben a bérlo is megerősítette. Néha-néha szóba állt vele. Közömbös dolgokról beszélt csak egy-két szót. Később bizonyos érdeklődést, majd barátságot tanusított a leány iránt. Bluteau urnak bizonyosan valami rejtett jó szándéka van, gondolta magában Céleste. Erre vallott az is, hogy csak akkor volt hozzá barátságos, mikor a felesége nem volt ott; a felesége jelenlétében azonban a képzelhető legdurvább bánásmódban részesítette. De ha egyedül volt a leánnyal, mindig csak rábámult s bizonyos udvariasságot tanusított iránta.

Egy napon megis szólította:

— Ha akarod, megkapod a béredet.

— O, hogy ne akarnám! — sóhajtott a leány.

— Igen de ha akarod, egy kissé engedékenynek kell lenned.

Céleste ránezett. Engedékenynek kell lennie? Mit akar ezzel mondani? Csakhamar megértette, mert Bluteau elkezdte csirógatni.

— Igen, engedékenynek kell lenned édesem, hiszen tudod mit tettem érteid.

Céleste tiltakozott,

— Nem! Soha! Én tisztességes leány vagyok.

Bluteau csak mosolygott:

A tisztességes leányok nem szoktak lopni. Nem tisztességes vagy, hanem halálán, nagyon halálán.

Bluteau tovább is zaklatta a leányt. Céleste úgy érezte, hogy a lopás szégyenpirja örökre ott ég az arcán, s nem mert menekülni Bluteauéktól. pedig fölzaklatott lelke úgy vágyódott egy kis nyugalom, egy kis pihenő után.

Mar egészen megtört a lelke a sok szenvedés miatt, mikor a bérlo né a vásárra ment, s egyedül maradt otthon Bluteauval.

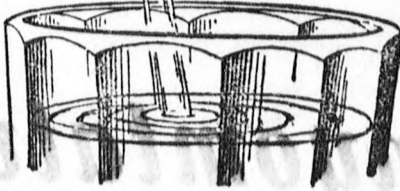
IV.

Céleste egész nap sirt. A bérlo né, a ki egy idő óta gyanus szemekkel nézegette természetét, ráívalt:

Elragadó látványt nyújt egy szép női száj.

A szépségre nézve fontos tényező egy a beszéd, mint a nevetés, és ennek kifejezése kellemes emléket gyakorol reánk. — Azonban a száj szépsége, leginkább a fogak mikénti állapotától függ. Még egy nagy száj is kellemessé válik, ha az ajk nyitásával két szép rendes fogsor lesz láthatóvá, valamint a legszebb rózsajk is elveszti kellemét, ha csupán rossz fogak takarójául szolgál, vagy kellemetlen szagot áraszt. Szerencsére hatalmunkban áll ily szépséghibákat megelőzni vagy megakadályozni. Mert azt régen tudjuk, hogy a fogromlás, és szájbüz a fogak között vagy annak lyukaiban visszamaradt ételmaradék megrohadása folytán következik be. Meg kell tehát akadályoznunk ezen rothadási folyamatot. És ezt egész biztonsággal csak úgy érhetjük el, ha a Kosminnal szájöblögetést végzünk, mert ezen száj és fogviz deszficiálólóg hat vagyis megakadályozza a rothadást. A Kosmin egy

uttal felüdüti a száj egész szervezetét, miután annak kellemes jó izt adott. Nevezetesen azon emberek, kiknek folytoosan vagy időközönként is szájbüzök van és az emberiség nagyobb részénél a nélkül hogy ezt tudná — létezik — lesz érezhetővé a Kosmin, már néhányszori használata után is a meglepő hatás. Tehát szokjék hozzá a napenkénti Kosminnal való szájöblögetéshez, mert ez által biztosan egészségben és szépségben tarthatja meg száját és fogait. — 1 üveg 1 frt. — mely sokáig eltart, kapható minden gyógyszerárban, a nagyobb drogueriák és illatszertárban.

— No mi bajod?

— Semmi, — felelt Céleste semlesítve.

— De igen, van valami bajod! Vagy azt hiszed, nem vettem észre, hogy milyen szép állapotban vagy!

Céleste elkezdett keservesen zokogni. Az asszony nem is kérdezősködött — arra gondolt, hogy a leánynak már nem soká ágyba kell lefeküdnie, s nem vehetik egy ideig hasznát.

— Látod, csak bajt okoznál nekünk, ha továbbra is itt maradnál. Nem tartóztunk, menj, ahova akarsz!

Céleste összeszedte a rongyait és elment. Nem mert hazamenni. Arra, gondolt, hogy szégyen, nyomoruság, ha'ál vár reá. S mindenki tudta már, hogy miért küldték el. — A férfiak mind nevettek, mikor elment előttük, a gyermekek pedig még köveket is dobáltak utána.

Alighogy kiment a kapun, az őrmesterrel találkozott, a ki sietett kezet szorítani a bérlovel:

— No lám, lám! — szólt Bluteau ur, mégis csak igaz a közmondás, hogy jó tettért jót ne várj! Még van szive ennek a leánynak jöltevőjét elhagyni!

Bluteau szelíden mosolygott s vállatvonva így szólt:

— Hm! Halálán leány!

S behívta az őrmestert egy pohár borra.

Szerkesztői üzenet.

Kíváncsi. Levél megyen Nagyváradról rövidesen.

G. G. Gyula. (B.-Ujváros.) Hangulatos költemény. Alkatomadtán felhasználjuk.

A híres

HALDEK-féle Elit-magvak

u. m. 95 % csiraképeségű

Oberndorfi répmag

95 1/2 % tisztaságú

luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ó cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körut 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A cég debreczeni képviselője: **KONRAD** L. ur Arany János-utca 28. sz.

Az Ondódon 2 és fél nyilas föld ujtanyával

valamint a vágó hid hata megett

6 hold föld

jutányosan eladó.

Értekezhetni a tulajdonosnál Kandia-utca 19 sz.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomású galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.